

Література

1. Гальчинський А. Кабмінівські ігри в інфляційне розв'язання бюджетних проблем// Дзеркало тижня, № 2. – 19 січня 2008 р.
2. Илларионов А. Закономерности мировой инфляции// Вопросы экономики. – 1997, № 2. – С. 52.
3. Геєць В.М. Нестабільність та економічне зростання. – Х.: Вид-во "Форт", 2000. – С. 210.
4. Кораблін С. Інфляційні орієнтири// Дзеркало тижня, № 10 (589), 18-24 березня, 2006.
5. Соціально-економічний розвиток України (січень-березень 2008 р.). [Електрон. ресурс]. – Доступний з: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Ревенко А. Забута продуктивність праці// Дзеркало тижня, № 10. – 15 березня 2008 р.
7. Полунєв Ю. Прорив помер. Хай живе прорив!// Дзеркало тижня, № 5, 9 лютого 2008 р.

УДК 330.83

Доц. О.С. Вербова, канд. екон. наук – Львівська КА

АГРАРНА ПОЛІТИКА ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ МІЖВОЄННОГО ПЕРІОДУ ТА УКРАЇНСЬКЕ ПИТАННЯ

Окреслено особливості політико-економічної кон'юнктури Польщі у період міжвоєнного часу. Аналіз господарської політики урядів міжвоєнної Польщі стосовно Західної України дає змогу усвідомити в яких умовах сформувався на цих теренах феномен українського національного господарського руху.

Assoc. prof. O.S. Verbova – L'viv commercial academy

The agrarian politics of state Poland of the inter-war period and Ukrainian question

It is exposes the generousities of the political-economical conjuncture Poland at the period of inter-war period in the article. The analyses of the economical politics department inter-war Poland concerning Western Ukraine in which conditions forming at this territory the phenomena of the Ukrainian national economical movement is allows see.

Вступ. Інституційне становлення національного господарського руху у Західній Україні в підневільних умовах міжвоєнної польської держави становить одну із найцінніших складових історичного досвіду витворення національної моделі ринкових відносин. Дослідження цього феномену спростовує твердження деяких сучасних посткомуністичних дослідників та політиків про те, що відродження української держави на початку 90-х років минулого століття є явищем випадковим та про те, що українці як модерна нація не мають жодного досвіду творення ринкового господарства громадянського суспільства. В цьому контексті особливо актуальною є модерна національна самоідентифікація інституціональної матриці українського суспільства, що є неможливою без відродження національної господарської традиції. Чільна роль у цій справі належить сучасній історико-економічній науці та освіті. Певна тенденція, що спостерігається впродовж останнього часу, суть якої полягає у суттєвому вилученні економічної історії з переліку дисциплін у вищій школі має на меті вихолостити із вузівської освіти будь-які згадки про національну господарську традицію. Такі спроби є вкрай небезпечними в умовах поєднання з одного боку рудиментів тоталітарного совкового мислення, вик-

ликами глобалізації – з іншого. Наше дослідження є спробою заактуалізувати проблему пострадянського безпам'ятства та нагальної потреби витворення національної концепції історико-економічної освіти, що ґрунтувалася б на засадах унікального цивілізаційного соціально-економічного досвіду українців.

У сучасній українській історико-економічній науці спостерігається зростання інтересу до вивчення історичних витоків національного господарського руху в ринкових умовах. Щораз більше з'являється робіт присвячених українському господарському руху, які заторкують проблемами як теорії, так і реальної практики його здійснення. Водночас прогалиною у дослідженні економічної історії міжвоєнної залишається інституціоналізація господарського життя українців в умовах чужонаціональних політичних режимів, які панували у Західній Україні, що знайшло своє відображення насамперед у витворенні національної кооперації та приватництва.

Постановка завдання. Метою нашої статті є осмислення еволюційних особливостей політико-економічної кон'юнктури Польщі у період міжвоєнної, що дає змогу усвідомити умови формування феномена українського національного господарського руху в Західній Україні.

Результати. Дані перепису 1931 р. свідчать, що українці були другим за чисельністю етносом міжвоєнної Польщі, який налічував понад 5,5 млн. осіб, або близько 17 % населення держави. Природно, що вони домінували на етнічних українських землях, де проживало 4750 тис. українців, тобто 62,17 % тамтешнього населення [1]. Чотири воєводства Західної України – Львівське, Тернопільське, Станіславське, Волинське, що входили до складу Польської держави, загалом обіймали 25 % території і майже 28 % населення країни. Правове становище української меншості (як й інших меншостей) в Польщі визначали конституція 1921 р. (ст. 88, 95, 96, 99-111, 113, 115), розпорядження місцевих властей і умови міжнародної системи захисту національних меншин.

Одним із завдань економічної політики Польщі стало встановлення кількісного співвідношення польського населення до непольського на східних теренах держави. З одного боку, уряд прагнув вирішити проблему аграрного перенаселення на власне польській території, а з іншого – посилити економічний та політичний вплив на західноукраїнських землях. Таким інструментом повинно було стати осадництво на яке покладалися завдання соціальної та політичної опори польської влади на західноукраїнських землях.

У липні 1919 р. Сейм схвалив рішення про принципи проведення аграрної реформи, а через рік затвердив відповідний закон [2]. Документи передбачали парцеляцію державних земель, понаднормової частини поміщицьких земель, занедбаних господарств та ін. Причому, коли в центральних воєводствах норма землі, що не підлягала примусовому викупу, становила 60-180 га, то для східних, а саме там, "де цього вимагатиме інтерес держави", цифра була піднесена до 400 га [3]. Протягом першого періоду колонізації (14 вересня 1919 р. – 30 червня 1920 р.) на 69 тис. га землі Східної Галичини було поселено 12 тис. польських родин, або близько 60 тис. осіб, з етнографічної Польщі [4]. Правовою основою військового осадництва стали два закони від 17 грудня 1920 р. Вони передбачали, зокрема, заселення військови-

ми колоністами земель Волинського воєводства і передачу в безоплатне користування до 45 га землі колишнім воїнам, котрі відзначилися у польсько-українській та польсько-радянській війнах. Ці новостворені господарства не можна було ні продавати, ні передавати іншим особам без дозволу уряду протягом 25 років [288]. Згідно з рішеннями Ради Міністрів від 23 березня 1921 р. і 26 квітня 1922 р., був створений фонд допомоги військовим осадникам [4]. Щоправда, інфляція знецінила його. Щорічно виділялись різні суми для допомоги осадникам, однак вони були недостатніми для забезпечення умов нормальної праці на землі. Отже, базуючись на законах, які, беручи до уваги час їх схвалення, не мали бути застосовані у Східній Галичині, в сільській місцевості Західної України насаджувалася мережа господарств польських цивільних та військових осадників. На тому, що "закон про аграрну реформу не підходить" до "умов Східної Малопольщі, а його проведення там вважалося б таким, що суперечить міжнародним постановам", наголошував у 1921 р. дослідник економічної та соціальної історії Польщі, тодішній професор Львівського університету Францішек Буяк. Президент ЗУНР Євген Петрушевич у ноті до Верховної ради Антанти від 4 грудня 1920 р. зауважив, що в разі продовження польським урядом колонізаційної політики "перед автотонним селянством Східної Галичини стоїть марево повільної, голодової смерті" [5].

До січня 1923 р., що знаменував завершення другого етапу колонізації, на східних землях Речі Посполитої Польщі оселилося 16 тис. польських родин, які прибули із Західної Галичини, приваблені сюди вигідними умовами, значними державними кредитами та іншими пільгами, що надавали полякам у ході колонізації "східних окраїн". У лютому 1923 р. Константи Сроковський – публіцист, історик за фахом, один з організаторів Польської демократичної партії в Галичині, на той час член уряду – отримав завдання від тодішнього прем'єра Владислава Сікорського подати звіт про ситуацію "на східних кресах". Прем'єр планував на його основі виробити стійку програму політики уряду щодо меншостей, які населяли вказані території. К. Сроковський здійснив поїздку по східних воєводствах у березні-квітні, вивчаючи стан справ на місці. К. Сроковський дійшов висновку, що слов'янські меншості "на кресах" пригноблюються національно і знищуються економічно. У звіті він відзначав, що всі великі держави у національній політиці застосовують поєднання двох методів: ліберального та уніфікаційного, і при цьому діє правило компенсації (за завдані втрати). Якщо держава прагне досягти хоча б формального визнання з боку меншостей, що її населяють, то повинна виконувати це правило. Щодо польських урядових кіл, то, як підкреслював К. Сроковський, вони намагаються створити новий тип політики для національних меншостей, який "полягає у принципі уніфікації і національного утиску без застосування будь-яких компенсацій у сфері матеріальних благ" [6].

З 1923 р. польський уряд почав враховувати настрої українського населення на селі. Так, 24 березня 1923 р. Сейм ухвалив тимчасово припинити військове осадництво, а 20 червня наступного року – закон, що давав право купувати землю на "кресах" не тільки полякам, а й особам інших національ-

ностей, за умови, що вони "не були покарані за злочини перед польською державою". У результаті землю на південно-східних територіях Польщі придбали 75 % поляків і 25 % українців [7]. Через відсутність належної фінансової урядової допомоги новоствореним господарствам з 1924 р. загальмувалася військова колонізація. Польські економісти швидко переконалися, що військове осадництво не дає бажаних економічних і політичних результатів. Давалися взнаки нефаховість колишніх військових, відсутність або недостатність інвентарю, технічних засобів. Схвалений 28 грудня 1925 р. Сеймом закон про аграрну реформу передбачав продовження політики осадництва "на кресах". Вона мала і надалі становити складову частину економічної політики Польщі. Загалом протягом 1919-1929 рр. у Західній Україні було створено понад 77 тис. господарств польських селян, котрі заволоділи понад 600 тис. га землі [8]. За умов земельного голоду в краю така політика могла призвести лише, з одного боку, до погіршення становища корінного населення Східної Галичини, яка була головним осередком концентрації цивільних осадників, з іншого – до загострення національних відносин. Не могла послабити напруженості заохочувана польськими урядами еміграція звідси малоземельного та безземельного селянства. Так, щорічна еміграція з території Тернопільського воєводства становила близько 2,0-2,5 тис. осіб [9].

Вінценти Вітос, одна з головних фігур у політичній історії міжвоєнної Польщі, після відвідин "Східної Малополющі" в 1927 р. зазначав, що в цьому краю українське населення не лише становить значну більшість, а йому також притаманна висока національна свідомість, політичний досвід і почуття "ненависті до всього польського, поглиблене ще недавніми битвами, що проводились під гаслом державної самостійності і звільнення від польського панування". Реально оцінюючи ситуацію, він дійшов висновку, що є тільки два шляхи виходу: приготуватися в перспективі до втрати краю або зважитися на політику, яка втримає його при Польській державі. Проте ні за часів диктатури Юзефа Пілсудського, ні пізніше не проводилась інша політика щодо національних меншостей, окрім пропагованої Р. Дмовським. Цією політикою була створена ситуація, якої боявся Ю. Пілсудський, коли у грудні 1918 р. писав: "Ні за що у світі я не бажав би, щоб Польща володіла великими просторами з ворожо настроєним населенням" [10]. Однак ці побоювання стали реальністю. Українське громадянство з кожним роком посилювало опір офіційній політиці польських урядів.

Провідною силою українського національного руху стало Українське Національне-демократичне об'єднання (УНДО), яке очолило легальну опозицію режимові. Здобувши ряд депутатських місць у Сеймі та Сенаті 1928 р., УНДО активізувало свої виступи проти польської політики щодо Західної України. Поряд з існуванням легальної опозиції, в українському політичному русі виникло об'єднання нелегальне – Організація українських націоналістів (ОУН), яка висувала радикальну програму боротьби з окупаційною владою. Основним засобом протидії колонізаторській політиці Польської держави ОУН вважала акції терору і саботажів. Українсько-польські суперечності поглиблювалися в міру загострення внутрішньополітичної ситуації у країні,

досягнувши особливого напруження в роки світової економічної кризи. Влітку і восени 1930 р. по території Західної України прокотилася хвиля підпалів польських маєтків, акцій саботажу. Основна їх частина була здійснена ОУН [11]. Організацією протестаційно-саботажної кампанії керівництво ОУН мало на меті підірвати престиж Польської держави як перед українським населенням, так і на міжнародній арені, загальмувати процес польської колонізації українських земель, заманіфестувати появу ОУН.

З метою придушити зростаючий український національний рух урядові кола в 1930 р. провели каральні акції на українських землях, які отримали назву "пацифікації" ("умиротворення"). Кількасот каральних експедицій вчинили погроми близько 800 населених пунктів у 450 гмінах Східної Галичини. Як зазначалось у звіті повітової поліції Тернопільського воєводства, "в місцевостях, через які пройшла хвиля пацифікації, українське життя, як політичне, так і культурне, завмерло" [302]. Український парламентський клуб у Сеймі в січні 1931 р. звернувся до останнього з вимогою в якнайкоротший термін розглянути факти зловживань, здійснених урядовими особами, встановити розміри завданої шкоди з метою її подальшого відшкодування, покарати винних. Через місяць заява подібного змісту була спрямована міністрові військових справ Польщі. У ній вказувалися конкретні факти зловживань військовиків у Бучацькому та Підгаєцькому повітах Тернопільського воєводства у жовтні 1930 р. Зокрема, наголошувалося, що під час так званої пацифікації масово знищувались українські освітні та громадські організації, а українське населення піддавалось всякого роду тілесним покаранням. У Сенаті відбулася гостра дискусія з приводу вимоги Українського клубу. Сенатор Іван Макух, лідер Української соціалістично-радикальної партії, відзначив у своїй промові, що правлячі кола Польщі протягом тривалого часу виношували плани пацифікації українського населення, до чого неодноразово закликала й урядова преса, а хвиля підпалів стала зручним моментом для початку запланованої акції. Сенатор зауважив, що не менша кількість пожеж, які в цей час були характерним явищем для всієї Польщі, спостерігалася, зокрема, на Помор'ї, проте там уряд не вважав за необхідне застосувати силу. Метою пацифікації, як підкреслив І. Макух, було залякати і знищити активних діячів українського національного руху і тим самим "зламати" українців [11].

Польське-українське порозуміння, що могло стати реальністю в середині 30-х років, так і не відбулося. Однією з перешкод на його шляху стала невирішеність аграрного питання. Загал польського громадянства продовжував висловлюватися за посилену колонізацію українських земель. Однак звучали і критичні думки щодо доцільності такої політики. Так, у жовтні 1936 р. в інтерв'ю газеті "Бунт Млодих" колишній прем'єр Польщі Владислав Грабський підкреслював, що колонізаційна акція на східних теренах Польської держави є безрезультатною, насамперед через "перенаселеність цієї частини краю"; по-друге, тому, що прибулий колонізаційний елемент переважно бідний, а отже, невдоволений і непевний свого становища в майбутньому через вороже ставлення місцевого населення. Цей елемент потребуватиме постійної допомоги від уряду, але останній не зможе її надавати. Тому при пер-

шій нагоді, на що вказувала практика, польські колоністи продадуть придбану землю місцевому селянинові. Крім цього, як відзначав В. Грабський, невдоволення і українських, і польських селян може загрожувати "полівінням" мас, зваживши на сусідство "з колективістською державою" (СРСР) [12]. На ці ж проблеми вказував і відомий польський політик, граф Станіслав Лось [13], який закликав уряд реалізовувати аграрну реформу, керуючись наступними чинниками: 1) реальним станом речей; 2) справедливістю; 3) здоровим глуздом. На думку С. Лося, у разі ігнорування цих чинників значно загостряться "національна та соціальна проблеми на селі". "Політика рятунку польської землі, – наголошував С. Лось, – сформувала маловідомий до цього часу в Польщі тип селянина – гандляра землею" [14]. Йдеться про продаж землі, придбаної поляками-колоністами за дешеву ціну, українським селянам за значно вищими цінами.

Неодноразові подальші звернення ЦК УНДО та Українського парламентського клубу до польського уряду із закликом припинити аграрну колонізацію Східної Галичини залишилися без уваги. Навпаки, 1 жовтня 1936 р. було оголошено перелік маєтків у "Східній Малопольщі", що підлягали примусовій парцеляції. У зв'язку з таким рішенням УНДО розпочало антиколонізаційну акцію скликанням 15 жовтня великого протестаційного мітингу у Львові. На ньому з доповіддю про колонізацію українських земель виступив один з лідерів УНДО Юліан Павликовський. Він наголосив на неправомірності дій польських урядів, держави, яка "власним законом з 26.09.1922 р. про галицьке самоврядування виразно заявила", що ні вона, ні жодна правова установа "на території, зокрема, галицькій, не буде провадити колонізації" [15]. Учасники мітингу схвалили низку резолюцій, які вимагали: 1) парцеляції на користь місцевого сільського населення; 2) скасування інструкції про не продаж землі особам української національності та передачу її в руки колоністів; 3) припинення дотацій на військову та цивільну колонізацію та ін. При цьому підкреслювалося, що аграрні справи українських земель повинен урегулювати Галицько-Волинський Сейм автономної української території в Польщі [15, с. 39-40]. Мітинг став поштовхом до поширення протестаційних заходів на всій території Східної Галичини. З 15 жовтня до 1 січня 1937 р., за підрахунками партійної преси УНДО, відбулося близько 200 мітингів. Найбільше їх відбулось у Тернопільському воєводстві. На мітингах схвалювалися резолюції антиколонізаційного змісту, вимагалось надати самоврядування тощо. Враховуючи настрої мас, керівництво УНДО висунуло низку вимог, що мали на меті покращити матеріальне становище українського народу. Ці вимоги були сформульовані у промові посла Василя Мудрого 6 грудня 1936 р. на пленарному засіданні Сейму. В. Мудрий вимагав негайно вирішити і врегулювати ряд питань, зокрема, нормалізувати парцеляцію в Західній Україні, з огляду на "великий земельний голод" у цьому регіоні припинити подальший вплив колоністів [16].

Гострим спротивом зустріла українська громадськість проект закону про обмеження обороту нерухомого майна, утвореного або збільшеного в результаті парцеляції. Закон створював широкі можливості для втрати укра-

їнським селянством придбаних земельних ділянок, оскільки головною метою урядового проекту було відчуження карликових господарств, які "стали осередком суспільної та політичної нестабільності", тоді як заможні господарства розцінювались як "опора суспільного порядку". 30 листопада 1936 р. Рада Міністрів ухвалила законопроект, який у другій половині грудня було винесено на розгляд Сейму. Як відзначало "Діло", його схвалення мало призвести "до вигнання кілька десятків тисяч родин з їх ґрунтів, які вони купили, за які чесно заплатили". На засіданнях сейму розгорілася гостра дискусія між українськими та польськими послами. Останні вказували на необхідність при парцеляції здійснювати передачу землі у галицьких воєводствах полякам. Український посол Володимир Целевич у промові, виголошеній на пленарному засіданні Сейму 19 лютого 1937 р., зауважив, що перехід землі у власність нової групи польських осадників (20 тис. родин) не матиме ніякого значення для оборони держави, збільшить відсоток польського населення у деяких воєводствах щонайбільше на 2-3 %. Поза тим, підкреслив В. Целевич, такий крок вороже настроїть до держави мільйонні маси сільського населення [17, 18].

Певні надії на позитивні зміни українські політичні кола пов'язували з відвіданням південно-східних воєводств країни міністром внутрішніх справ Мар'яном Косцюлковським у липні 1937 р. З його іменем українські політичні сили пов'язували ліберальний напрям у національній політиці Польської Республіки. Газета "Діло" зазначала, що міністр наочно зможе переконатись у перенаселеності та пауперизації українського села, наявності значної кількості карликових господарств, і це мусить утвердити його в думці, що Східна Галичина не може бути територією колонізації та осадництва. При цьому газета зауважувала, що часткове оздоровлення аграрних відносин може настати лише після переходу землі в руки місцевого малоземельного і безземельного селянина [18]. Проте сподівання щодо вирішення аграрного питання на користь українських селян були марними. Навіть у період безпосередньої воєнної загрози, у 1939 р., коли польський уряд мав би головну увагу зосередити на питанні посилення обороноздатності країни, він з новою силою продовжив "акцію зміцнення польського елемента у Східній Малопольщі" [19].

Висновки. Оцінюючи аграрну політику Польської держави міжвоєнного періоду, необхідно відзначити, що вона була спрямована на реформування аграрного устрою і призвела, загалом, до глибоких зрушень на селі, які сприяли піднесенню загальної продуктивності сільськогосподарського виробництва, розвитку товарно-грошових відносин. Проте позитивні зміни мало торкнулися східних воєводств Речі Посполитої Польщі. Урядова політика на цих теренах, що виявилася у проведенні осадницької колонізації, не вирішила проблеми аграрного перенаселення на власне польських територіях, не створила міцної опори польській владі у Західній Україні і спричинила тут загострення національних відносин. Незважаючи на розуміння значною кількістю польських політиків неправомірності та шкідливості таких заходів для інтересів держави та спротив українського населення, протягом усього міжвоєнного періоду осадницька колонізація була важливим політичним та економічним чинником національної політики, на жаль, Польської Республіки.

Література

1. **Макарчук С.А.** Этносоциальное развитие и национальные отношения на западноукраинских землях в период империализма. – Львов, 1983. – С. 148.
2. **Sprawozdanie** stenograficzne z 64 posiedzenia Sejmu Ustawodawczego w dniu 7 lipca 1919 r. – Warszawa, 1919. – S. 20.
3. **Uchwała Sejmu** Ustawodawczego z dnia 10 lipca 1919 r. w przedmiocie zasad reformy rolnej/ Reforma rolna. – Kraków; Warszawa, 1939. – S. 5.
4. **Павликовський Ю.** Земельна справа у Східній Галичині (короткий історичний і економічний огляд земельного питання та сучасний його стан). – Львів, 1922. – С. 15.
5. **Нота уряду Західної України** до Найвищої Ради в справі польської колонізації Східної Галичини. Женева. 4 грудня 1920 р.// Польська колонізація Східної Галичини. – Відень, 1921. – С. 16-17.
6. **Srokowski K.** Sprawa narodowościowa na kresach wschodnich. – Kraków, 1924. – S. 52-56.
7. **Madajczyk Cz.** Burżuazyjno-obszarnicza reforma rolna w Polsce (1918-1939). – Warszawa, 1956. – S. 217, 268-269.
8. **Landau Z., Tomaszewski J.** Gospodarka Polski międzywojennej. – Warszawa, 1967. – Т. 1. – С. 167.
9. **ДАТО, ф. 231** (Тернопільське воєводське управління), оп. 6, спр. 1750, арк. 13.
10. **Pobyg-Malinowski W.** Najnowsza historia polityczna Polski. – Gdansk, 1990. – Т. 2. – С. 225.
11. **Швагуляк М.** Суспільно-політична ситуація у Західній Україні на початку 30-х років ХХ ст.// Записки НТШ. – Львів, 1991. – Т. ССХІІ. – С. 118.
12. **Rozmowa z Władysławem Grabskim**// Bunt Miodych, 1936. – 10 października. – S. 45.
13. **Зашкільняк Л.** Українсько-польське порозуміння 1935 р. (за матеріалами архіву Я.С. Лося)// Проблеми слов'янознавства. – Львів. – 1996, вип. 48. – С. 62-72.
14. **Юнь S.** Reforma rolna na południowym wschodzie// Bunt Miodych, 1936. – 10 kwietnia. – S. 6-7.
15. **Павликовський Ю.** За землю Батьківщини. – Львів, 1936. – С. 8.
16. **AAN.** – Ministerstwo spraw wewnętrznych, sygn. 963, S. 29.
17. **Діло.** – 1936. – 4 жовтня; 19 листопада.
18. **Sprawozdanie** stenograficzne z 42 posiedzenia w dniu 19 lutego 1937 r. Warszawa, 1937. S. 109.
19. **Баран З.** До питання про аграрну політику урядів міжвоєнної Польщі стосовно Західної України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ji.lviv.ua/n28texts/baran.htm>.

УДК 519.876.2.154

*Аспір. Н.В. Шевченко – Інститут
регіональних досліджень*

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Розглянуто основні методичні підходи до визначення рівня капіталізації промислових підприємств України. Визначено три основні підходи: витратний, ринковий та дохідний. Охарактеризовано методи, що входять у структуру кожного підходу.

Ключові слова: капіталізація, ринковий підхід, витратний підхід, дохідний підхід, промислові підприємства, майно підприємства, вартість.

Post-graduate N.V. Shevchenko – Institute of Regional Researches

Methodical approaches to determination of level of capitalization industrial enterprises

In the article there are the considered basic methodical approaches to determination of level of capitalization of industrial enterprises of Ukraine. Three basic approaches are